

PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK VE REHBERLİK SERVİSİ

BABANIN ÇOCUĞUN YAŞAMINDAKİ ÖNEMİ

Baba, bebeğin erken duygusal ve sosyal gelişiminde önemli bir rol oynar. Baba, çocuğuyla süre olarak daha az zaman geçirse bile burada önemli olan, annede olduğu gibi, geçirilen sürenin ne kadar olduğundan çok, sürenin nasıl geçirildiğidir. Etkileşimin kalitesi süresinden önemlidir.

Annelerin bebekle ilgili olarak besleme, yıkama, giydirme ve onunla konuşma şeklindeki faaliyetlerine karşılık, babaların özellikle oğullarını sallama, havaya fırlatma şeklindeki oyun etkinliklerine daha eğilimli oldukları görülür.

Her şey iyi gittiğinde, babalar çocuklarına karşı son derece duyarlı ve tepki vericidirler. Ancak bebek ağlamaya başladığında, “kod”u çözüp mesajı alan, ağlama nedenini belirleyen kişi, baba değil annedir. Bütün bunların yanında baba, çocuğu, yoğun yaşanan anne-çocuk bağlılığından koparıp onun “dış dünyaya açılmasını” sağlayan kişidir.

Baba çocuk için hem bir sevgi nesnesi hem de örnek alınacak kişidir. Babayla yaşanan ilişki, ileriki yıllarda, erkek ve kız çocukların cinsel kimliklerine karşı olumlu bir tutum kazanmalarında önemli bir etkidir. Baba, ailenin toplumla ilişkilerini kuran önemli bir köprü konumundadır. Bu işleviyle o, çocuğun “sosyal gelişiminde” ve özgüveninin kazanılmasında önemli bir etkiye sahiptir.

Bir yandan kişiliğini geliştirmekte olan çocuk, özdeşim olarak aldığı babasını taklit ederken; öte yandan erkek çocuk için “cinsel kimlik” gelişiminde babanın rolü farklı bir önem taşımaktadır. Babalarıyla yeterince birlikte olamayan, dolayısıyla “özdeşleşme” sürecini yeterince yaşayamayan çocukların “cinsel kimlik” geliştirirken baba modelinden mahrum büyümeleri, bu konuda olumsuz bir durumdur. Böyle durumlarda, nadiren erkek çocuğun “özdeşim modeli” olarak anneyi almasından dolayı “cinsel kimlik sapması” yaşadığı, kendisini anneye özdeşleştirerek zaman zaman annesinin makyaj malzemelerini kullandığı ve onun davranışlarını taklit ettiğini gösteren örneklerimiz bulunmaktadır. Ayrıca baba, ailede “güven mekanizması” olarak değerlendirildiğinden, yokluğu durumunda çocukta, bazı korkulara, güvenliğin belirtilerine ve sosyal gelişimde gecikmelere rastlanabilir.

İşlerimin yoğunluğu sebebiyle şu yıllarda çocuğuma zaman ayıramıyorum. İlerde işlerim biraz daha yoluna girince zaman ayıracağım. Bunun bir sakıncası var mıdır?

Çocuğun babaya en çok ihtiyacı olduğu dönem, okul öncesi yıllardır. Bu dönemde çocuk, babasıyla özdeşleşirken kişiliğinin de temel taşları atılmış olur. İlerleyen yıllar içerisinde, babanın hayati önemi giderek azalacak, ergenlik yıllarında gelindiğinde, “arkadaş standartlarının” , “aile standartların” önüne geçmesi sebebiyle, bu beraberlik, süre olarak en aza inecektir.

Bu nedenle babalar okul öncesi yılları çok iyi değerlendirmelidirler ortak etkinliklerde bulunun (birlikte müzeye gitmek, balık tutmak gibi). Haftada bir gün, 3-4 saati, “baba-çocuk etkinlik saati” olarak planlayın. Ve haftada ayrı bir etkinliğin heyecanını birlikte yaşayın. Hafta arası bir geceniz, satranç-dama oyun geceniz olsun.

Akşam yemeklerinde, sofraya birlikte oturmayı ihmal etmeyin. Yemekte, hem sizden görgü kurallarını öğrenecek hem de size o gün yaşadıklarını anlatma imkânı bulacaktır...